

Trefniadau Cydlafurio rhwng Sefydliadau Addysg Bellach ac Ysgolion

Canllawiau ar Reoliadau Trefniadau Cydlafurio (Ysgolion a Gynhelir a Chyrff
Addysg Bellach) (Cymru) 2008

Photo redacted due to third party rights or other legal issues

Canllawiau

Cylchlythyr Llywodraeth Cynulliad Cymru Rhif: 007/2009
Dyddiad cyhoeddi: 27 Chwefror 2009

Darparu Sgiliau sy'n Gweithio i Gymru

Cynulleidfa	Ysgolion a Gynhelir, Sefydliadau Addysg Bellach; Awdurdodau Addysg Lleol; Fforwm; Estyn; Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru; Undebau; Cymdeithasau Proffesiynol; Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru; Asiantaeth Sicrhau Ansawdd; Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol; Bwrdd yr Iaith Gymraeg; Fforymau Cymunedau Ffydd.
Trosolwg	Mae'r ddogfen gyfarwyddyd hon yn esbonio cwmpas arfaethedig Rheoliadau Trefniadau Cydlafurio (Ysgolion a Gynhelir a Chyrff Addysg Bellach) (Cymru) 2008 o dan adran 166 o Ddeddf Addysg ac Arolygiadau 2006.
Camau i'w cymryd	Dim - er gwybodaeth.
Rhagor o wybodaeth	Gellir cael gwybodaeth bellach am yr ymgynghoriad hwn gan: Joanne Meade Yr Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau Llywodraeth Cynulliad Cymru Tŷ'r Afon, Heol Bedwas Bedwas Caerffili, CF83 8WT Ffôn: 01443 663846 Ffacs: 01443 663653 E-bost: Collaborationregulations@wales.gsi.gov.uk
Copiau ychwanegol	Gellir cael copiau ychwanegol yn y cyfeiriad uchod. Gallwch weld y ddogfen hon hefyd ar wefan Llywodraeth Cynulliad Cymru yn: http://wales.gov.uk/topics/educationandskills/publications/guidance
Dogfennau cysylltiedig	Cymru'n Un Y Wlad sy'n Dysgu: Gweledigaeth ar Waith Llwybrau Dysgu 14-19 Sgiliau sy'n Gweithio i Gymru Trawsnewid y Ddarpariaeth Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

ISBN 978 0 7504 5060 7

© Hawlfraint y Goron Chwefror 2009

CMK-22-04-045(239)

D7040809

Canllawiau ar Reoliadau Trefniadau Cydlafurio (Ysgolion a Gynhelir a Chyrff Addysg Bellach) (Cymru) 2008

Trosolwg

Daeth adran 166 o Ddeddf Addysg ac Arolygiadau 2006 i rym yng Nghymru ar 30 Mehefin 2008; o dan yr adran hon, gall colegau addysg bellach gydlafurio'n ffurfiol â chyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir neu sefydliadau addysg bellach eraill drwy ddefnyddio cydbwyllgorau. Mae'r canllawiau hyn yn egluro'r rheoliadau, a ddaeth i rym ar 31 Rhagfyr 2008, sy'n pennu natur y trefniadau cydlafurio hyn, gan gynnwys swyddogaethau'r cyrff sy'n cydlafurio a'r cydbwyllgorau a'r dull y gellir cyflawni'r swyddogaethau hynny.

Gwybodaeth bellach

Joanne Meade
Uwch Reolwr Polisi Cynllunio
Yr Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau
Llywodraeth Cynulliad Cymru
Tŷ'r Afon, Heol Bedwas
Bedwas
Caerffili CF83 8WT

Dyddiad cyhoeddi: Chwefror 2009

(OS 3082 (Cy.271))

1. Cyflwyniad

1.1 Daeth adran 166 o Ddeddf Addysg ac Arolygiadau 2006 i rym yng Nghymru ar 30 Mehefin 2008 ac mae'n galluogi corff llywodraethu coleg addysg bellach i gydlafulio'n ffurfiol â chorff llywodraethu ysgol a gynhelir ("corff llywodraethu ysgol") a/neu gorff llywodraethu sefydliadau AB eraill. Mae'r adran yn galluogi i ysgolion a cholegau i gydlafulio mewn perthynas gyfartal ac i bennu trefniadau ar y cyd drwy 'gydbwyllgorau'. Mae'r pŵer newydd yn golygu bod gan ysgolion a cholegau ryddid i barhau â threfniadau cydlafulio cyfredol os ydynt yn dymuno hynny (er enghraifft, drwy ddefnyddio contractau neu bartneriaethau anffurfiol). Fel y cyfryw, nid yw'r rheoliadau'n effeithio ar delerau neu amodau staff gan fod y cyrff sy'n cydlafulio'n cadw eu hunaniaethau cyfreithiol unigol.

1.2 Daeth y rheoliadau hyn i rym ar 31 Rhagfyr 2008. Maent yn darparu ar gyfer natur y trefniadau cydlafulio, gan gynnwys swyddogaethau'r cyrff sy'n cydlafulio a'r cydbwyllgorau a'r dull y gellir cyflawni'r swyddogaethau hynny.

1.3 Mae cydlafulio rhwng darparwyr dysgu yn un o ganlyniadau bwriadol Llywodraeth Cynulliad Cymru, fel y'u mynegir yn ***Cymru'n Un: Rhaglen flaengar ar gyfer llywodraethu Cymru, Y Wlad sy'n Dysgu: Gweledigaeth ar Waith*** a'r ***Mesur Dysgu a Sgiliau (Cymru) 2008*** arfaethedig.

1.4 Yng nghyd-destun darparu Sgiliau sy'n Gweithio i Gymru, mae'r rheoliadau hyn yn ategu bwriad Llywodraeth Cynulliad Cymru i ledaenu arferion gorau ymysg pob darparwr drwy gydlafulio a phartneriaeth. Bydd hyn yn sicrhau bod pob darparwr dysgu mewn sefyllfa i allu diwallu anghenion a galw canfyddedig dysgwyr; a chynyddu'r cyfleoedd sydd ar gael i ddysgwyr. Bydd hyn yn cynnwys y bobl ifanc a'r oedolion hynny sy'n fwy tebygol o brofi gwahaniaethu ac sydd â llai o gyfleoedd ar eu cyfer er enghraifft; a gwella mynediad i ddarpariaeth Gymraeg.

2. Egwyddorion cyffredinol

2.1 Mae'r trefniadau canlynol wedi'u seilio ar yr egwyddor o roi'r rhyddid i gyrff llywodraethu a chydbwyllgorau bennu eu trefniadau eu hunain, o fewn fframwaith cytûn o gyd-ddealltwriaeth sy'n diogelu buddiannau pawb sy'n berthnasol.

2.2 Nid yw cydbwyllgorau'n bodoli i weithredu ar eu pen eu hunain, ond i weithredu o dan bwerau dirprwyedig y cyrff llywodraethu sy'n cydlafulio. Mae'r cyrff llywodraethu unigol hynny'n cadw cyfrifoldeb cyfreithiol ac atebolrwydd corfforaethol am bob penderfyniad a wneir ar eu rhan. Felly, bydd angen i gyrff llywodraethu sicrhau eu bod yn derbyn adroddiadau rheolaidd, gan gynnwys cofnodion wedi'u llofnodi, gan unrhyw gydbwyllgorau y maent yn cytuno i'w sefydlu.

3. Cydlafurio rhwng ysgolion a gynhelir a chyrff addysg bellach a rhwng cyrff addysg bellach a chyrff addysg bellach (Rheoliad 3)

3.1 Gall un corff llywodraethu ysgol neu fwy gydlafulio ag un corff llywodraethu addysg bellach neu fwy, yn amodol ar reoliadau 50 i 52 o Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005 (fel y'u diwygiwyd).

3.2 Gall un corff llywodraethu addysg bellach neu fwy gydlafulio ag un corff llywodraethu ysgol neu fwy, yn amodol ar ddarpariaethau eu hofferyn a'u herthyglau llywodraeth mewn grym o dan adran 22 neu 29 o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992.

3.3 Gall dau gorff llywodraethu addysg bellach neu fwy ymrwymo i drefniadau cydlafurio gyda'i gilydd, yn amodol ar ddarpariaethau eu hofferyn a'u herthyglau llywodraeth mewn grym o dan adran 22 neu 29 o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992.

3.4 Pan fo corff llywodraethu ysgol yn ymrwymo i drefniadau cydlafurio fel y'u disgrifir ym mharagraff 3.1, bydd Rheoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006 (fel y'u diwygiwyd) yn parhau yn gymwys i'r aelodau staff hynny a gyflogir gan gorff llywodraethu ysgol.

3.5 Pan fo corff llywodraethu addysg bellach yn ymrwymo i drefniadau cydlafurio, fel y'u disgrifir ym mharagraffau 3.2 a 3.3., bydd darpariaethau perthnasol yr offeryn ac erthyglau llywodraeth mewn grym o dan adran 22 neu 29 o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992.

3.6 Yn amodol ar baragraff 3.7 isod, pan fo cyrff addysg bellach a llywodraethu ysgol yn cydlafurio fel y disgrifir ym mharagraffau 3.1, 3.2 neu 3.3, gallant hefyd ddirprwyo cyflawniad unrhyw un o'u swyddogaethau i gydbwyllgor.

- 3.7
- a. Pan fo corff sy'n cydlafurio yn gorff llywodraethu ysgol, yr unig swyddogaethau y caiff y corff hwnnw eu dirprwyo i gydbwyllgor yw'r rhai y caniateir eu dirprwyo o dan reoliad 50 o Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005.
 - b. Pan fo corff sy'n cydlafurio yn gorff llywodraethu addysg bellach, yr unig swyddogaethau y caiff y corff hwnnw eu dirprwyo i gydbwyllgor yw'r rhai y caniateir eu dirprwyo i bwyllgor o dan ddarpariaethau perthnasol ei offeryn a'i erthyglau llywodraeth mewn grym o dan adran 22 neu 29 o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992.

4. Sefydlu cydbwyllgorau (Rheoliad 4)

4.1 Mae'n rhaid i gyrff llywodraethu sydd am gyflawni eu swyddogaethau ar y cyd bennu ac adolygu cyfansoddiad, cylch gorchwyl ac aelodaeth unrhyw gydbwyllgorau y maent yn penderfynu eu sefydlu yn flynyddol.

4.2 Y cworwm ar gyfer cyfarfod o'r cydbwyllgor yw hanner yr aelodaeth, ac eithrio unrhyw swyddi gwag ac unrhyw aelodau sydd wedi'u hatal o'r cyfarfod hwnnw.

4.3 Mae'n rhaid i gydbwyllgor benodi cadeirydd yn flynyddol a gall symud y cadeirydd o'i swydd ar unrhyw adeg.

4.4 Mae'n rhaid i gydbwyllgor ethol aelod o'r cydbwyllgor hwnnw i weithredu fel cadeirydd yn absenoldeb y cadeirydd a benodwyd.

4.5 Ni all unrhyw berson a gyflogir i weithio yn yr ysgol neu'r corff addysg bellach na disgybl cofrestredig o'r ysgol neu fyfyrwr cofrestredig o'r corff addysg bellach, weithredu fel cadeirydd i gydbwyllgor.

4.6 Mae'n rhaid i fwyafrif yr aelodau ar unrhyw gydbwyllgorau fod yn llywodraethwyr ar y cyrff llywodraethu gwreiddiol.

4.7 Gall aelodaeth cydbwyllgor gynnwys aelodau nad ydynt yn llywodraethwyr a bydd i ba raddau y caiff aelodau o'r fath bleidleisio ei bennu gan y cydbwyllgorau. O ganlyniad, mater i'r corff llywodraethu unigol yw sicrhau bod cydbwysedd digonol o aelodau yn y cydbwyllgorau i alluogi'r pwyllgor i gyflawni ei gyfrifoldebau a'i gylch gwaith penodol.

5. Clercod y cydbwyllgorau (Rheoliad 5)

5.1 Mae'n rhaid i gydbwyllgor benodi clerc (ni ellir penodi pennaeth ysgol a gynhelir neu benadur coleg addysg bellach) a gall symud y clerc o'i swydd ar unrhyw adeg. Y cydbwyllgor fydd yn penodi'r clerc. Fodd bynnag mae'n rhaid i aelodau'r cydbwyllgor sy'n gyfrifol am y penodi fod yn llywodraethwyr yn eu sefydliad neu eu hysgol eu hunain. Y cydbwyllgor sy'n gyfrifol am dalu ac arfarnu'r clerc.

5.2 Os yw clerc yn absennol o gyfarfod, gall cydbwyllgor benodi unrhyw un o'i aelodau (ac eithrio pennaeth ysgol a gynhelir neu benadur coleg addysg bellach) i weithredu fel clerc at ddibenion y cyfarfod hwnnw.

5.3 Mae'n rhaid i'r clerc:

- a. cynnull cyfarfodydd y cydbwyllgor;
- b. mynychu cyfarfodydd y cydbwyllgor a sicrhau bod cofnodion y trafodion yn cael eu llunio; a
- c. cyflawni unrhyw swyddogaethau eraill a bennir gan y cydbwyllgor.

6. Aelodau nad ydynt yn llywodraethwyr (Rheoliad 6)

6.1 Gall aelodau nad ydynt yn llywodraethwyr gyfrannu'n allweddol wrth ddarparu gwybodaeth a phrofiad ychwanegol i gyrff sy'n cydlafurio. Ystyr "nad ydynt yn llywodraethwyr" yn y Rheoliadau hyn yw person a benodir gan

gydbwyllgor yn aelod¹ o'r pwyllgor hwnnw, ond nad yw'n aelod o un o'r cyrff sy'n cydlafurio.

6.2 Bydd aelod nad yw'n llywodraethwr yn parhau yn ei swydd tan iddo gael ei symud ohoni.

6.3 Mae unrhyw berson sydd wedi ei anghymwyso rhag dal swydd fel llywodraethwr ysgol neu sy'n anghymwys i fod yn aelod o gorff addysg bellach wedi ei anghymwyso rhag dal, neu barhau i ddal, swydd fel aelod nad yw'n llywodraethwr ar gydbwyllgor.

6.4 Cyfrifoldeb y cyrff sy'n cydlafurio yw pennu hawliau pleidleisio aelodau nad ydynt yn llywodraethwyr, yn amodol ar y gofyniad na chaiff aelod nad yw'n llywodraethwr bleidleisio ar unrhyw benderfyniad sy'n ymwneud â:

- a. disgybl neu fyfyrwr unigol neu aelod o staff os oedd yr aelod nad yw'n llywodraethwyr wedi'i eithrio o'r rhan o'r cyfarfod lle'r oedd yn cael ei drafod (fel y disgrifir ym mharagraff 7.2);
- b. cyllideb ac ymrwymadau ariannol un o'r cyrff sy'n cydlafurio;
- c. disgyblu staff;
- d. diswyddo staff;
- e. apelau sy'n deillio o unrhyw fater disgyblu staff neu ddiswyddo staff.

Nid yw'r gofyniad nad yw aelod o staff nad yw'n llywodraethwr ar y pwyllgor disgyblu a diswyddo a'r pwyllgor apêl yn cael pleidleisio yn gymwys i'r aelod nad yw'n llywodraethwr sy'n gorfod ystyried honiadau diogelwch plant yn erbyn aelodau o staff. Mae gan yr aelod nad yw'n llywodraethwr bleidlais dan yr amgylchiadau hyn.

6.5 Ni chaiff aelod nad yw'n llywodraethwr fod yn aelod o unrhyw gydbwyllgor a fydd yn ystyried unrhyw benderfyniad sy'n ymwneud â:

- a. derbyniadau;
- b. disgyblu disgybl/myfyrwr.

6.6 Ni chaiff aelod nad yw'n llywodraethwr bleidleisio ar unrhyw fusnes arall a drafodir gan y cydbwyllgor ac eithrio ei fod yn 18 oed neu'n hŷn ar ddyddiad ei benodi.

6.7 Gall cydbwyllgor symud aelod nad yw'n llywodraethwr o'i swydd ar unrhyw adeg.

¹ Mae aelod yn golygu llywodraethwr yn y cyd-destun hwn.

7. Hawl pobl i fynychu cyfarfodydd cydbwyllgorau (Rheoliad 7)

7.1 Yn amodol ar reoliad 9 ac ar yr Atodlen, gall y bobl ganlynol fynychu unrhyw gyfarfod cydbwyllgor:

- a. unrhyw aelod o'r cydbwyllgor, a bwrw nad yw'n aelod sydd wedi'i atal o gorff llywodraethu ysgol yn unol â rheoliad 49 o Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005;
- b. pennaeth corff sy'n cydlafurio, p'run a yw'n aelod o'r cydbwyllgor ai peidio;
- c. penadur corff sy'n cydlafurio, p'run a yw'n aelod o'r cydbwyllgor ai peidio;
- d. clerc y cydbwyllgor;
- e. pobl eraill fel y pennir gan y cydbwyllgor.

7.2 Gall cydbwyllgor wahardd aelod nad yw'n llywodraethwr o unrhyw ran o'i gyfarfod, y mae ganddynt hawl i'w fynychu fel arall, pan fo'r busnes a drafodir yn ymwneud â disgybl neu fyfyrwr unigol neu aelod o staff.

7.3 Nid yw paragraff 7.1 (b) yn gymwys mewn perthynas â'r pwyllgorau y cyfeirir atynt yn rheoliad 55 a 56 o Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005 neu mewn perthynas ag unrhyw gydbwyllgor neu banel dethol sy'n arfer unrhyw swyddogaeth o dan reoliadau 9 i 34 o Reoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006. Nid oes gan y pennaeth hawl i fynychu pwyllgorau ar benodi a diswyddo staff, ond gall y corff llywodraethu ei wahodd i wneud hynny, neu roi cyfrifoldeb dirprwyedig i fynychu cyfarfodydd o'r fath.

8. Trafodion cydbwyllgorau (Rheoliad 8)

8.1 Mae'n rhaid i'r clerc gynnull cyfarfodydd o'r cydbwyllgor ac, wrth arfer ei swyddogaeth, dylai gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddyd a roddir gan y cydbwyllgor neu ei gadeirydd (a bwrw nad yw hynny'n anghyson ag unrhyw gyfarwyddyd a roddir gan y cydbwyllgor).

8.2 Yn amodol ar unrhyw gyfarwyddyd a roddir o dan baragraff 8.1, o leiaf bum diwrnod cyn y cyfarfod, mae'n rhaid i'r clerc ddarparu'r canlynol i bob aelod o'r cydbwyllgor ac i benaethiaid a phenaduriaid y cyrff sy'n cydlafurio (boed hwy'n aelodau o'r cydbwyllgor ai peidio):

- a. hysbysiad ysgrifenedig o'r cyfarfod;
- b. copi o'r agenda ar gyfer y cyfarfod;
- c. unrhyw adroddiadau neu bapurau eraill i'w hystyried yn y cyfarfod.

Gellir rhoi cyfnod rhybudd llai os yw cadeirydd y cydbwyllgor yn credu bod materion angen sylw ar fyrder, a bwrw bod hyn yn cael ei wneud yn glir yn yr hysbysiad o'r cyfarfod.

8.3 Ni fydd trafodion cydbwyllgor yn annilys o ganlyniad i unrhyw swydd wag yn aelodaeth y pwyllgor neu unrhyw ddiffyg wrth benodi unrhyw aelod o'r pwyllgor. Nid yw'r ddarpariaeth yn diddymu rhwymedigaeth y corff llywodraethu i unioni'r diffyg. Mae'r rheoliad yn cydnabod bod llywodraethwyr yn dod o gefndir eang ac y gall diffygion technegol godi o bryd i'w gilydd, ond ni ddylai busnes y corff llywodraethu gael ei rwystro'n ormodol. Dylid cynnal cydbwysedd safonol, megis datganiadau o fuddiannau er mwyn sicrhau bod y broses yn un gadarn.

8.4 Ni cheir cynnal pleidlais ar unrhyw fater mewn cyfarfod cydbwyllgor ac eithrio bod mwyafrif y pwyllgor sy'n bresennol yn aelodau o gorff sy'n cydlafurio.

8.5 Mae'n rhaid i bob cwestiwn a benderfynir mewn cyfarfod cydbwyllgor gael ei bennu gan bleidlais y mwyafrif o aelodau'r pwyllgor sy'n bresennol ac sy'n pleidleisio ar y cwestiwn.

8.6 Lle mae'r bleidlais wedi'i rhannu'n gyfartal, bydd gan y person sy'n gweithredu fel cadeirydd at ddibenion y cyfarfod ail bleidlais neu bleidlais fwrw, ar yr amod bod y person hwnnw yn aelod o gorff sy'n cydlafurio².

9. Cyfyngiadau ar bobl sy'n cymryd rhan mewn trafodion (Rheoliad 9)

9.1 Yn y rheoliad hwn ac yn yr Atodlen, mae'r term 'person perthnasol' yn golygu aelod o'r cydbwyllgor, pennaeth ysgol a gynhelir neu benadur coleg addysg bellach corff sy'n cydlafurio neu glerc y cydbwyllgor.

9.2 Mae'n rhaid i bobl berthnasol, os ydynt yn bresennol mewn cyfarfod cydbwyllgor, ddatgelu eu buddiant, gadael y cyfarfod, a pheidio â phleidleisio ar fater, o dan yr amgylchiadau canlynol:

- a. gall fod gwrthdaro rhwng eu buddiannau a buddiannau corff sy'n cydlafurio;
- b. mae amheuaeth resymol am eu gallu i weithredu'n ddiduedd mewn perthynas â mater lle mae angen gwrandawriad teg;
- c. mae ganddynt fudd ariannol mewn mater.

9.3 Gall cydbwyllgor:

- a. ganiatáu i unrhyw berson sy'n gallu rhoi tystiolaeth fynychu unrhyw wrandawriad a gynhelir ganddynt i ymchwilio i unrhyw fater er mwyn cyflwyno'r dystiolaeth honno;
- b. wrando ar ddatganiadau person perthnasol nad yw'n gweithredu fel person perthnasol;
- c. ganiatáu i berson perthnasol ymrwymo i gontract gyda chorff sy'n cydlafurio sy'n gontract y gall y person gael elwa ohono.

² Mae aelod yn golygu llywodraethwyr yn y cyd-destun hwn.

9.4 Nid yw'n ofynnol i berson sy'n gweithredu fel clerc cyfarfod cydbwyllgor adael cyfarfod ac eithrio bod ei benodiad i'r swydd, tâl neu gamau disgyblu yn ei erbyn yn cael eu hystyried. Fodd bynnag, pe bai'r rheoliad neu'r Atodlen wedi golygu y byddai gofyn iddo neu iddi adael y cyfarfod fel arall, ni chaiff weithredu mewn unrhyw swyddogaeth oni bai am swyddogaeth y clerc.

9.5 Os oes unrhyw anghydfod ynglŷn ag a yw'n ofynnol i berson perthnasol adael cyfarfod cydbwyllgor a pheidio â phleidleisio, aelodau eraill y cydbwyllgor sy'n bresennol yn y cyfarfod ddylai benderfynu ar y cwestiwn.

9.6 Mae darpariaeth ar gyfer buddiannau ariannol a gwrthdaro buddiannau penodol eraill wedi'u nodi yn yr Atodlen i'r Rheoliadau.

10. Cofnodion (Rheoliad 10)

10.1 Mae'n rhaid i gofnodion trafodion cyfarfod cydbwyllgor gael eu llunio gan y clerc, neu gan y person sy'n gweithredu fel clerc at ddibenion y cyfarfod ac, yn amodol ar gymeradwyaeth y cydbwyllgor, mae'n rhaid iddynt gael eu llofnodi gan gadeirydd cyfarfod nesaf y cydbwyllgor.

10.2 Mae'n rhaid i'r cydbwyllgor ddarparu copi drafft o gofnodion wedi'u llofnodi o unrhyw un o'i gyfarfodydd i'w awdurdod addysg lleol ar gais yr awdurdod addysg lleol hwnnw.

10.3 Mae'n rhaid rhoi cofnodion trafodion mewn llyfr a gedwir i'r diben hwnnw gan y clerc a gall ddefnyddio tudalennau rhydd wedi'u rhifo'n olynol, ond bydd yn rhaid i'r person sy'n llofnodi'r cofnodion arwyddo pob tudalen.

10.4 Yn syth cyn cofnodi cofnodion y cyfarfod, mae'n rhaid i'r clerc gofnodi enwau'r aelodau hynny o'r cydbwyllgor ac unrhyw bobl eraill sy'n bresennol yn y cyfarfod dan sylw.

10.5 Mae'n rhaid i'r cydbwyllgor, cyn gynted ag sydd yn ymarferol resymol, sicrhau bod copi ar gael o'r agenda a'r cofnodion wedi'u llofnodi (neu'r cofnodion drafft os ydynt wedi'u cymeradwyo gan y cadeirydd) ar gyfer pob cyfarfod o'r cydbwyllgor ac unrhyw adroddiad neu bapur arall a drafodwyd yn y cyfarfod, i'w harchwilio gan unrhyw berson â diddordeb a'u rhoi i'r cyrff sy'n cydlafurio.

10.6 Gall y cydbwyllgor beidio â chynnwys mewn unrhyw ddogfen a nodir ym mharagraff 10.2 unrhyw ddeunydd sy'n ymwneud â'r canlynol:

- a. person a enwir sy'n gweithio, neu y bwriedir iddo weithio, i gorff sy'n cydlafurio;
- b. disgybl neu fyfyrwr a enwir mewn, neu sy'n ymgeisydd i gael ei dderbyn i gorff sy'n cydlafurio;
- c. unrhyw fater arall, oherwydd ei natur, y mae'r cydbwyllgor yn fodlon y dylai barhau'n gyfrinachol.

10.7 Mae'n rhaid i bob tudalen o gopiâu a gyhoeddir o unrhyw gofnodion drafft o drafodion cyfarfodydd a gymeradwyir gan y cadeirydd nodi eu bod yn gofnodion drafft.

ATODLEN

Buddiannau ariannol a buddiannau penodedig eraill sy'n gwrthdaro.
(gweler rheoliad 9)

1. Buddiannau ariannol

1.1 Mae buddiant ariannol mewn contract, contract arfaethedig neu faterion eraill yn cynnwys achos:

- a. lle y bydd person perthnasol yn cael ei enwebu neu ei benodi i swydd fel aelod o gorff sy'n cydlafurio gan berson y gwnaed y contract gydag ef neu y bwriedir gwneud y contract gydag ef;
- b. lle mae'r person perthnasol yn bartner i berson, neu o dan gyflogaeth y person y gwnaed y contract gydag ef neu y bwriedir gwneud y contract gydag ef;
- c. lle mae gan berthynas i berson perthnasol, e.e. priod, partner sifil, fuddiant o'r fath, neu y cawsai ei drin fel un â buddiant o'r fath, a bod hynny'n hysbys i'r person perthnasol.

1.2 Rhaid peidio â thrin person perthnasol fel un sydd â buddiant ariannol mewn unrhyw fater dim ond oherwydd:

- a. ei fod yn cael ei dalu i weithio i gorff sy'n cydlafurio a chanddo fuddiant yn y mater nad yw'n fwy na'r lefel gyffredinol o fuddiant y sawl sy'n cael eu talu i weithio i'r corff sy'n cydlafurio;
- b. yr enwebwyd neu y penodwyd y person gan gorff cyhoeddus i fod yn aelod ohono neu'n gyflogedig ganddo;
- c. ei fod yn aelod o gorfforaeth neu gorff arall, os nad oes gan y person unrhyw fuddiant ariannol mewn unrhyw warantau yn y gorfforaeth honno neu'r corff arall hwnnw.

1.3 Nid oes rhwystr i aelodau cydbwyllgor, oherwydd eu buddiant ariannol yn y mater, rhag ystyried cynigion a phleidleisio ar gynigion ar gyfer un neu fwy o'r cyrff sy'n cydlafurio i drefnu yswiriant sy'n diogelu eu haelodau rhag atebolrwydd y maent yn agored iddo sy'n codi o'u swyddi. Nid yw corff sy'n cydlafurio, oherwydd buddiant ariannol ei aelodau, yn cael ei rwystro rhag sicrhau yswiriant o'r fath a rhag talu'r premiymau. Mae hyn yn adlewyrchu'r sefyllfa gyffredol yn Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005 a Rheoliadau 2008 a darpariaethau perthnasol yr offeryn a'r erthyglau llywodraeth mewn grym o dan adran 22 neu 29 o Ddeddf Addysg Bellach 1992, ac mae'r dull arferol o ariannu ysgolion a gynhelir a sefydliadau addysg bellach yn gymwys.

2. Penodi cadeirydd neu glerc yn aelod o'r cydbwyllgor

2.1 Pan fo person perthnasol yn bresennol mewn cyfarfod o'r cydbwyllgor a'r pwnc o dan ystyriaeth yw:

- a. penodiad y person ei hun, ei ailbenodi neu ei symud o fod yn aelod o'r cydbwyllgor;
- b. penodiad y person ei hun neu ei symud o'i swydd fel clerc, neu gadeirydd y cydbwyllgor;
- c. os yw'r person yn noddwr-lywodraethwr.

Ymdrinnir â buddiannau'r person perthnasol at ddibenion rheoliad 9(2) fel rhai sy'n gwrthdaro â buddiannau'r cyrff sy'n cydlafurio.

3. Talu neu arfarnu pobl sy'n gweithio yn un o'r cyrff sy'n cydlafurio

3.1 Pan fo person perthnasol sy'n cael ei dalu i weithio i gorff sy'n cydlafurio ac eithrio fel pennaeth neu benadur yn bresennol mewn cyfarfod o'r cydbwyllgor a'r pwnc a drafodir yw cyflog neu arfarniad o berfformiad unrhyw berson penodol a gyflogir i weithio i gorff sy'n cydlafurio;

3.2 Pan fo pennaeth ysgol a gynhelir neu benadur coleg addysg bellach corff sy'n cydlafurio yn bresennol mewn cyfarfod o'r cydbwyllgor a'r pwnc a drafodir yw ei gyflog neu'r arfarniad o'i berfformiad ei hun.

3.3 Ymdrinnir â buddiannau'r person perthnasol at ddibenion rheoliad 9(2) fel rhai sy'n gwrthdaro â buddiannau'r cyrff sy'n cydlafurio.

4. Pobl sy'n aelodau o fwy nag un corff llywodraethu sy'n cydlafurio

4.1 Ni ddylid ystyried y ffaith bod person yn aelod o gydbwyllgor corff llywodraethu sy'n cydlafurio mewn mwy nag un ysgol neu gorff addysg bellach o dan unrhyw amgylchiadau yn fuddiant sy'n gwrthdaro at ddibenion y Rheoliadau hyn.